

Mimosoudní řešení
sporů o duševní
vlastnictví

Mediace

zaměřená na to,
co je důležité pro
Váš byznys

Obsah

3 Porozumění základům

Co je to mimosoudní řešení sporů?

Co je mediace?

4 Proč byste měli využít mediaci a další možnosti mimosoudního řešení sporů k řešení sporů v oblasti duševního vlastnictví?

6 Jaké jsou výhody mediace?

8 Deset důvodů, proč váš spor v oblasti duševního vlastnictví může být vhodný pro mediaci

10 Jaké jsou typické kroky mediačního řízení?

12 Slovníček pojmů

14 Další informace

Porozumění základům

■ Co je to mimosoudní řešení sporů?

Mimosoudním (alternativním) řešením sporů (Alternative Dispute Resolution/ADR) se rozumí jakýkoli proces, při kterém se strany sporu snaží dosáhnout dohody bez použití tradičního soudního řízení a s pomocí neutrálního subjektu – třetí strany. Hlavními postupy mimosoudního řešení sporů jsou mediace a rozhodčí řízení. Existují i jiné techniky mimosoudního řešení sporů, jako je smírčí řízení, rozhodnutí odborníka nebo předběžné nezávislé hodnocení/včasné neutrální hodnocení.

■ Co je mediace?

Mediace je jednou z nejznámějších metod mimosoudního řešení sporů a je široce a úspěšně využívána k řešení nejrůznějších sporů.

Mediace je strukturovaný proces, při němž se dvě nebo více stran konfliktu snaží na dobrovolném základě a za pomoci mediátora dosáhnout smírné dohody o urovnání svého sporu.

Proč byste měli využít
mediaci a další možnosti
mimosoudního řešení
sporů k vyřešení sporu
v oblasti duševního
vlastnictví?

Duševní vlastnictví (IP), jako jsou ochranné známky, průmyslové vzory, patenty nebo autorská práva, je základním obchodním aktivem. Stejně jako u jiných obchodních aktiv může dojít ke vzniku sporu souvisejícího s duševním vlastnictvím, pokud společnosti porušují vaše práva duševního vlastnictví, nebo naopak, pokud se domnívají, že porušujete jejich práva.

Spory mohou vést k časově náročným, nepředvídatelným a nákladným soudním sporům v oblasti duševního vlastnictví. Náklady vznikají nejen v podobě správních a profesních poplatků vyžadovaných při vedení sporu, ale také s ohledem na dobu strávenou při vedení

probíhajících řízení – což je cenný čas, který by místo toho mohl být vynaložen na produktivní obchodní činnosti. Kromě toho jsou v oblasti duševního vlastnictví velmi časté spory v několika zemích, pro které je třeba najít celkové řešení, a tradiční soudní spory snadno vedou k bitvám na mnoha frontách.

Mediace a další možnosti alternativního řešení sporů mohou proces řešení sporů zefektivnit. Díky zaměření na potřeby zúčastněných stran navíc alternativní řešení sporů poskytuje nákladově efektivní a na míru šitý mechanismus řešení sporů.

Pokud společnosti využijí mediaci a dalších možností mimosoudního řešení sporů, mohou se tak soustředit na své skutečné obchodní zájmy a najít celková řešení, která jim vyhovují.

Jaké jsou výhody mediace?

Dobrovolná

Mediace je **dobrovolný proces**, v jehož rámci mediátor pomáhá stranám dosáhnout dobrovolného, vzájemně prospěšného řešení. Strany mají v průběhu celého procesu vše pod kontrolou a mohou se kdykoli rozhodnout v mimosoudním řešení sporu nepokračovat, **aniž by tím byla dotčena** ostatní formální řízení probíhající v současné době či v budoucnu.

Důvěrná

Mediace poskytuje **neutrální a důvěrné prostředí**, ve kterém mohou strany otevřeně diskutovat o svých stanoviscích k souvisejícímu sporu. Tento přístup umožňuje stranám soustředit se na to, jak spor vyřešit bez obav vyřazení veřejnosti, což je zásadní v případech, kdy je v sázce obchodní **pověst** a obchodní tajemství.

Všechny mechanismy mimosoudního řešení sporů - a mediace není výjimkou - nabízejí stranám sporu jednoznačné výhody.

Zaměřená na obchodní zájmy

Mediace se může **šířeji** zabývat obchodními cíli stran a vyřešit další existující či vznikající spory mezi stranami, které by nebyly vyřešeny v soudním řízení v jednotlivé věci, protože jednoduše nejsou předmětem takového řízení.

Díky mediaci mohou strany lépe porozumět, jaké jsou jejich obchodní pozice a podporovat vzájemně uspokojivá **řešení výhodná pro obě strany**.

Nákladově efektivní

Mediace umožňuje stranám řešit širokou škálu sporů v rámci **jediného procesu**, díky čemuž se lze efektivně vyhnout nákladům a komplikovanosti soudního řízení. Náklady na urovnání sporu navíc významně snižuje **kratší časový rámec**, v němž se dospěje ke vzájemně přijatelnému řešení.

Flexibilní a pod kontrolou stran

Strany mají v procesu **rovnocenné postavení** a o **podmínkách dohody rozhodují** ony, nikoli mediátor, což přispívá k **předvídatelnosti**. Strany sporu jsou obecně více spokojené s řešením, které samy navrhly, oproti závěru, který byl uložen třetí stranou mající rozhodovací pravomoc.

Díky flexibilitě je mediace **rychlou alternativou**. Tempo procesu se řídí přáním stran a tak zpravidla trvá kratší dobu.

Deset důvodů, proč váš spor v oblasti duševního vlastnictví může být vhodný k mediaci

1 **Váš spor je dosud v rané fázi konfliktu**

Mediace může být obzvláště účinná, pokud se o ní začne uvažovat v co **nejranější fázi sporu**.

I v případě, kdy je spor v pokročilé fázi, se však mediace může ukázat jako nejlepší řešení, protože strany sporu mohou dát přednost tomu, aby nemusely investovat další zdroje, čas a úsilí do soudního řízení nebo jiného sporného řízení.

3 **Soudní rozhodnutí ve vašem sporu by bylo obtížně vymahatelné**

Mediace může být vhodná také v případech, kdy je **výkon** rozhodnutí vydaného příslušným orgánem **problematický**.

To platí v případech, kdy aktiva či zdroje nejsou dostačující pro výkon budoucího soudního rozhodnutí, nebo v případech, kdy výkon může být proveden v málo známé jurisdikci (např. mimo EU).

2 **Váš spor je složitý nebo zahrnuje několik jurisdikcí**

K tomu může dojít, pokud:

- dvě nebo více stran pocházejí z **různých zemí**,
- existuje **více konfliktů** mezi týmiž stranami,
- spor zahrnuje více **typů práv duševního vlastnictví** (např. ochranné známky EU, národní ochranné známky, zapsané nebo nezapsané průmyslové vzory, autorská práva, patenty atd.),
- je potřeba, aby se do procesu zapojily **třetí strany** (tj. strany, které nebyly zapojeny do původního sporu).

4 **Druhá strana a vy máte nebo můžete mít ve sporu koexistující práva duševního vlastnictví**

Mediace je vhodná také v případech, kdy práva duševního vlastnictví stran **již spolu existovala vedle sebe nebo by vedle sebe existovat mohla**. Může jít o situace, kdy strany sporu mají zájem o odlišné oblasti podnikání nebo různá teritoria.

5 Individuální přístup pro vás hraje zásadní roli

Mediace je vhodná v případech, kdy emocionální a osobní aspekty sporu **vyžadují individuální a flexibilní přístup**.

Mediace může být cenná například v případech týkajících se **rodinných podniků** nebo **bývalých obchodních partnerů**. V takových případech může zkušený mediátor stranám nekonfrontačním způsobem pomoci hledat řešení, která jsou flexibilní a přínosná pro všechny zúčastněné strany.

6 Vy a druhá strana jste nebo si přejete být zapojeni ve společném podnikání

Pokud máte zájem o **zachování stávajícího obchodního vztahu s druhou stranou** nebo o navázání nového obchodního vztahu s ní, mediace je velmi vhodným mechanismem řešení vzájemných sporů.

7 Je pro vás důležitá mlčenlivost

Zachování mlčenlivosti je základním kamenem mediačního řízení. Na rozdíl od soudního řízení se na všechny informace týkající se mediace, jako je žádost o mediaci, diskuse mezi stranami a výsledek mediace, vztahuje **přísná mlčenlivost** a pokud se vy a druhá strana nedohodnete jinak, nelze je použít v soudním, rozhodčím nebo jiném formálním řízení.

8 Jde vám o zachování dobrého jména svého podniku

Mediace je vhodný mechanismus řešení sporů, který **chrání vaši pověst** tím, že se vyhýbá veřejně probíhajícím a veřejnosti přístupným konfliktům, zbytečnému napětí s vašimi obchodními partnery, konkurenty, úřady atd.

9 Mezi vámi a druhou stranou stojí jazyková bariéra

Mediace je **pružnější** než tradiční soudní řízení, pokud jde o **řeč** používanou v průběhu řízení. Ve formálním sporném řízení je použití určitého jazyka obvykle předepsáno přesnými procesními pravidly. Při mediaci se však můžete s druhou stranou dohodnout na společném jazyce, který bude v průběhu řízení používán. Mediátor se může na každého účastníka řízení obrátit rovněž v jejich vlastním jazyce.

10 Máte zájem spor vyřešit rychle

Mediace může být natolik **časově nenáročná**, nakolik si to vy a druhá strana budete přát, protože její proces je zcela ve vaší režii.

Jaké jsou typické kroky mediačního řízení?

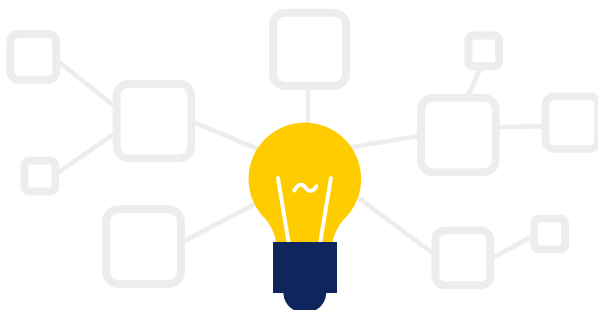

Strany nebo jejich právní zástupci **předloží žádost** o mediaci v souladu se zvláštními pravidly platnými pro příslušné centrum pro mimosoudní řešení sporů nebo mediační centrum na základě příslušného práva pro mimosoudní řešení sporů. Aby mediace mohla být zahájena, musí o ni výslovně požádat obě strany sporu.

Strany si mohou vybrat ze seznamu mediátorů nabízených centrem pro mimosoudní řešení sporů nebo mediačním centrem podle toho, který z nich nejlépe **vyhovuje potřebám** jejich sporu. Kritéria výběru, která používá většina stran, jsou jazyk, kterým mediátor hovoří, zkušenosti mediátora a jeho dostupnost.

Mediátor se stran mimo jiné zeptá, zda upřednostňují vedení mediace osobně nebo on-line, nabídne jim řadu dostupných termínů pro mediaci, potvrdí, kdo se bude procesu mediace účastnit jménem každé strany, požádá o podepsání smlouvy o provedení mediace a stanoví stranám termín dodání shrnutí případu.

Mediátor může také **kontaktovat strany** nebo jejich zástupce individuálně za účelem předběžného setkání, aby jim vysvětlil, jak bude mediační proces probíhat, objasnil problémy a zodpověděl dotazy.

4

Mediační jednání

I když se mediace vyznačuje flexibilitou, typicky zahrnuje tyto **fáze**:

- **Úvodní vyjádření**

Mediátor předloží podrobné informace o jednání, kdy se strany a jejich zástupci poprvé sejdou, aby se zúčastnili mediace. Strany jsou obvykle požádány, aby pronesly úvodní prohlášení, v němž shrnou své postoje, a s pomocí mediátora sestaví seznam sporných otázek, o nichž se bude jednat.

- **Prozkoumávání a vyjednávání**

Prozkoumávání zahrnuje řadu schůzek, při nichž mediátor může střídat soukromá setkání s každou ze stran zvlášť a občasná společná setkání s oběma stranami.

Vyjednávání a vzájemné domlouvání bude zahájeno v okamžiku, kdy jsou strany připraveny přejít od obecnějších myšlenek ke konkrétním podmínkám urovnání sporu. V této fázi jsou definovány hlavní prvky **možné dohody**.

- **Závěr**

Mediace může mít tyto dva výsledky:

- > **Je dosaženo urovnání sporu:** Dohoda musí vyhovovat oběma stranám a musí být vzájemně přijatelná a udržitelná. Strany vypracují a podepíší dohodu o urovnání sporu.
- > **Nedojde k dosažení dohody o urovnání sporu:** V takovém případě si strany mohou zvolit jiný postup mimosoudního řešení sporů nebo pokračovat ve formálním či soudním řízení.

Slovníček pojmů

Pojem	Pojem
Mimosoudní řešení sporů	Veškeré prostředky či procesy, na kterých se strany sporu dohodnou, s cílem dosáhnout urovnání bez využití cesty tradičního soudního sporu a za pomoci neutrálního subjektu – třetí strany. Hlavními typy postupů mimosoudního řešení sporů jsou mediace a rozhodčí řízení. Existují i jiné techniky mimosoudního řešení sporů, jako je smírčí řízení, rozhodnutí odborníka nebo předběžné nezávislé hodnocení.
Dohoda o smíru	Dohoda o smírném řešení sporu, které strany sporu dosáhly buď soudní cestou, nebo mimosoudní cestou za účasti neutrální třetí strany, nebo bez ní.
Dohoda o urovnání sporu	Písemná dohoda vyplývající z mediačního řízení za účelem vyřešení obchodního sporu a obsahující podmínky, na nichž se strany sporu dohodly. Dohody o urovnání sporů prostřednictvím mediace jsou ze své podstaty smírné. Dohoda o urovnání sporu vyžaduje podpis všech zúčastněných stran s uvedením jejich vzájemného souhlasu a přijetí podmínek.
Konciliace	Postup, při kterém smírce, obvykle zpracovatel případu ⁽¹⁾ , navrhuje stranám možná řešení za účelem usnadnění smírného urovnání jejich sporů. Návrhy jsou prodiskutovány, projednány a doladěny se stranami sporu. Tento proces je dobrovolný a rozhodnutí je přijato společně se stranami sporu.
Mediace	Strukturovaný proces, kdy dvě nebo více stran sporu samy dobrovolně usilují o dosažení dohody o urovnání svého sporu za pomoci mediátora. Tento proces je dobrovolný a rozhodnutí je přijato společně se stranami sporu.
Mediátor	Třetí osoba, která je požádána, aby vedla mediaci tím, že bude stranám sporu účinným, nestranným a kompetentním způsobem nápomocna při dosahování dohody, a to bez ohledu na označení nebo profesi této třetí osoby v dotčeném členském státě EU a na způsob, jakým byla tato třetí osoba jmenována nebo požádána o provedení mediace.
Neutrální osoba	Třetí osoba, která provádí a řídí proces mimosoudního řešení sporů. Neutrální osoby zúčastněné v každém procesu se obvykle označují těmito termíny: <ul style="list-style-type: none"> • mediátor • smírce • rozhodce • hodnotitel • odborník

⁽¹⁾Pracovník zabývající se sporem může v závislosti na řízení zastávat různé role, může to být například pracovník přijímající rozhodnutí v případě námitek proti ochranné známce nebo výmazu ochranné známky, zpravodaj v případě odvolání proti ochranné známce, soudce atd.

Slovníček pojmů

Pojem	Pojem
Poskytovatel mimosoudního řešení sporů	Jakýkoli veřejný nebo soukromý subjekt, který řídí nebo spravuje proces mimosoudního řešení sporů vedený třetí stranou bez ohledu na označení nebo povolání, který pod svou záštitou poskytuje služby, jež stranám pomáhají při smírném řešení jejich sporu. V každém členském státě EU existuje mnoho poskytovatelů mimosoudního řešení sporů, kteří nabízejí své služby na vnitrostátní a/nebo mezinárodní úrovni. Poskyvatelé se mohou specializovat na různé oblasti (např. obchodní, občanské, odvětvové), jakož i na určité typy mimosoudního řešení sporů, z nichž nejběžnější jsou mediace a rozhodčí řízení.
Rozhodčí řízení	Proces, v jehož rámci je spor postoupen na základě dohody stran sporu jednomu nebo více rozhodcům, kteří učiní závazné a nezpochybnitelné rozhodnutí o sporu. Strany na základě konsensu jmenují rozhodce. Podle Newyorské úmluvy jsou vnitrostátní soudy vymáhány mezinárodní rozhodčí nálezy.
Strana/strany	Strana sporu je fyzická nebo právnická osoba, která je přímo zapojena do sporu (tj. řízení inter partes v souvislosti se spory v oblasti duševního vlastnictví). V rámci procesu mimosoudního řešení sporů je k vyřešení sporu nezbytný souhlas osoby nebo subjektu, která/který se daného procesu účastní.
Stanovisko odborníka	Strany sporu mohou jmenovat nezávislého odborníka, který vydá právní, obchodní nebo technické závazné či nezávazné stanovisko ke konkrétní záležitosti, která byla předložena k rozhodnutí.
Včasné neutrální hodnocení	Strany sporu mohou jmenovat neutrální a nezávislou osobu (hodnotitele), která se vyjádří k podstatě sporu. Předběžné nezávislé hodnocení poskytuje předběžné posouzení právní pozice a argumentů stran sporu.
Vyjednávání	Nejjednodušší a neformální forma mimosoudního řešení sporů je proces vyjednávání, který se používá k urovnání sporů mezi dvěma či více stranami přímo nebo prostřednictvím jejich právních zástupců bez zásahu neutrální třetí strany. Na druhé straně výraz „asistované vyjednávání“ označuje proces, při kterém je vyjednávání usnadněno neutrální osobou nebo technologií, která umožňuje stranám vyjednat v příznivějším prostředí a dosáhnout dohody.
Zástupce	Právník, který je v závislosti na vnitrostátním právu oprávněn zastupovat příslušnou stranu v soudním řízení.

Další informace

Informace uvedené v této brožuře jsou určeny pouze pro informativní účely. Úřady pro duševní vlastnictví podporují smírné řešení sporů týkajících se duševního vlastnictví a mohou vám poskytnout informace o možnostech řešení sporů, které máte k dispozici.

Název vnitrostátního úřadu duševního vlastnictví

Antonína Čermáka 2a,
168 00 Praha 6

+ 420 220383111

posta@upv.gov.cz

upv.gov.cz

Úřad Evropské unie pro duševní vlastnictví

Avenida de Europa, 4,
03008 Alicante,
Španělsko

+34 965139100

MediationCentre-Info@
euipo.europa.eu

euipo.europa.eu/cs

IP mediační centrum Praha

en.ipmediace.cz

Asociace prostředníků a rozhodců
ve věcech duševního vlastnictví

Asociace prostředníků a rozhodců ve věcech duševního vlastnictví

asociacerozhodcu.cz

Tato brožura je iniciativou Projektu evropské spolupráce č. 6 – Podpora malých a středních podniků (ECP6), který je zaměřen na zlepšování konkurenceschopnosti malých a středních podniků prostřednictvím zvyšování jejich povědomí o významu a hodnotě práv duševního vlastnictví a poskytování podpory při účinnějším využívání těchto práv. Projekt je prováděn ve spolupráci s ústředními úřady průmyslového vlastnictví členských států EU a po konzultaci se sdruženími uživatelů.

Mimosoudní řešení sporů o duševní vlastnictví

business.ideaspowered.eu

Iniciativa spolupráce sítě EUIPN

Projekt evropské spolupráce ECP6 – Podpora malých a středních podniků

upv.gov.cz

euipo.europa.eu

business.ideaspowered.eu